

Pravdy a mýty kolem DC Sluníčko a DDM Větrník

O převzetí Dětského centra Sluníčko z města Liberec na Liberecký kraj a DDM Větrník, který putoval v opačném směru, už bylo v minulých týdnech a měsících napsáno i namluveno mnohé. Hlavní sdělení (i v mediálním diskurzu) se přitom omezuje na konstatování, že kraj rozpočtu města dobrovolnou výměnou a čistě ze své vůle ulevil 20 - 24 miliónů a že tyto peníze jako celek mělo město obratem přiřknout svým zbývajícím příspěvkovým organizacím. Ono je to ale v reálu všechno jinak.

- Tak především je třeba narovnat zmiňovanou cifru - ve skutečnosti totiž statutární město Liberec ušetřilo jen zhruba 15 miliónů, protože z původního příspěvku DC Sluníčko musíme odečíst nejen příspěvek radnicí recipročně převzatého DDM Větrník, ale i jeslí, které Liberec ze Sluníčka vyňal a ponechal si je.
- Druhým nezpochybnitelným faktem pak je, že město Liberec (a jeho občané) dlouhodobě financovalo službu, kterou měl ze zákona zcela jasně zajistit Liberecký kraj. Hned první podoba školského zákona z roku 2004 (účinnost 2005) totiž v § 181 stanovila pro kraje mj. povinnost zřizovat dětské domovy. Liberecký kraj ale až do loňského roku na území krajského města těžil z toho, že Kojenecký ústav a Dětský domov (od roku 2009 s názvem DC Sluníčko) zřizovalo samo město. A pokud by město (zcela hypoteticky) usnesením zastupitelstva organizaci zrušilo, musel by kraj prakticky okamžitě potřebnou službu zajistit ze svého. Analogický případ? Město Liberec v roce 2000 zrušilo Protialkoholní záchytku, protože na její provoz silně doplácelo a protože zajistit službu bylo opět zřizovatelskou povinností Libereckého kraje. Kraj pak sice poměrně dlouhou dobu otálel, než se k provozu záchytky jako samostatného subjektu přihlásil (tuším 12 let), ale nakonec tak musel učinit. Převzetí DC Sluníčko Libereckým krajem v loňském roce tak bylo jen faktickým narovnáním již neúnosného stavu směrem k platné legislativě, přičemž město Liberec (alespoň pokud vím) v minulosti ani v nejmenším neuplatnilo požadavek jakékoli finanční kompenzace. Jen pro pořádek: příspěvek města na DC Sluníčko byl v posledním úplném rozpočtovém roce (2015) ve výši 24 miliónů. Nemá smysl vyčíslit souhrnné náklady na DC Sluníčko za celou dobu zřizovatelské role městem Liberec, jde mi výhradně o princip, jímž by se obě samosprávy měly k celé věci stavět.

- Mohlo by se zdát, že stejné platí i opačně, tedy v případě DDM Větrník. Ani v nejmenším! Tentýž školský zákon v tomtéž paragrafu totiž povinnost zajistit služby zájmového vzdělávání opět ukládá Libereckému kraji. Takže převzetí DDM Větrník městem Liberec lze v každém případě hodnotit jen jako dobrovolný akt či vůli jakési solidarity města Liberec alespoň nějakým způsobem vyvážit nové náklady kraje s DC Sluníčko. Město Liberec DDM Větrník přirozeně zahrnuje do své soustavy školských zařízení, přidělilo mu rozpočet ve výši bezmála 5 miliónů a zapojilo ho okamžitě do dalšího projektu (Férové školy v Liberci) a výhledově patrně i do tzv. dílenské akademie v areálu bývalého LVT. A to už vůbec nemluvím o základní umělecké škole a speciální ZŠ, jež také spadají do zřizovatelské povinnosti Libereckého kraje, a přesto je financuje město Liberec.

Pokud tedy zjednodušeně shrnu: bylo zcela správné, že Liberecký kraj konečně po 11 letech přijal svou zodpovědnost a přihlásil se plně k povinnosti uložené mu léta zákonem; bylo zcela uvážlivé a fér od města Liberec, že kraji tento krok zmírnilo dobrovolným převzetím DDM Větrník, byť to ani v nejmenším nebyl jeho závazek.

Řekl bych, že politická diskuze ohledně vzájemného spolufinancování příspěvkových organizací krajem a městem by tím alespoň podle mého soudu měla dostat zcela jiný rozměr. Těžko kdokoli zpochybní, že například ZOO Liberec a Divadlo F. X. Šaldy jsou organizace sice městem zřizované, ale plní jasně funkci nadregionální. A těžko také kdokoli zpochybní, že by Liberecký kraj měl na nákladech s chodem těchto dvou organizací výrazněji participovat. Současné skóre je zatím 80,5 miliónu (město) vs. 1,2 miliónu + 230 tisíc na nástroje (kraj) ve prospěch DFXŠ a 37,8 miliónu (město) vs. 1,5 miliónu + 254 tisíc na vzdělávací aktivity (kraj) ve prospěch ZOO Liberec.[1] Kraj má zcela jistě právo zvolit si metodu, jak přistoupit k navržení vzorce pro výpočet své spoluúčasti, přepočítávání diváků/ návštěvníků, jež je momentálně deklamováno jako vstupní paradigma, ale patří k těm nejméně spolehlivým a zejména dlouhodobě neudržitelným konceptům. Silně se v něm promítá například sezónnost (každým rokem s jiným dopadem), dramaturgická skladba, nevyzpytatelnost počasí a pochopitelně i okamžitá (stále se vyvíjející a přitom lokálně nerovnoměrná) disponibilita příjmů potenciálních klientů. Spočítat diváky/ návštěvníky jednou a odvodit z nich vzorec na léta dopředu je

špatnou cestou, stejně tak jako je přepočítávat každým rokem.
Zkusme to tedy úplně jinak.

Související dokument:

**Vstupní teze ke společnému financování příspěvkových
organizací SML a LK (ke stažení [zde](#)).**

[1] Nejsou započítány v organizacích zůstávající odpisy ani městem
plánované investice v DFXŠ a ZOO.

9/2/2017